

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
СУМСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА
«ПІДПРИЄМНИЦТВО, ТОРГІВЛЯ ТА БІРЖОВА ДІЯЛЬНІСТЬ»

Другого (магістерського) рівня вищої освіти
за спеціальністю – 076 «Підприємництво та торгівля»
галузі знань 07 «Управління та адміністрування»
Кваліфікація: Магістр з підприємництва, торгівлі та біржової діяльності
(2023 рік набору)

ЗАТВЕРДЖЕНО
ВЧЕНОЮ РАДОЮ СУМСЬКОГО НАУ

Голова вченої ради _____ 2023р., протокол № 13
/ Володимир ЛАДИКА/

Освітня програма вводиться в дію з 1.09. 2023 р.
(наказ № 42 від 28 » 03 2023 р.)

Ректор _____ / Володимир ЛАДИКА/

Суми – 2023

ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ
освітньо-професійної програми
076 «Підприємництво та торгівля»

Проектна група у складі:

Голова проектної групи

к. е. н., доцент, доцент кафедри
економіки та підприємництва
ім. проф. І.М. Брюховецького

Андрій СУХОСТАВЕЦЬ

Члени проектної групи

д.е.н., професор, завідувач кафедри
економіки та підприємництва
ім. проф. І.М. Брюховецького
к. е. н., доцент, доцент кафедри
економіки та підприємництва
ім. проф. І.М. Брюховецького
здобувач другого

Світлана ТЕРЕЩЕНКО

Надія ПИЛИПЕНКО

Розглянуто та схвалено на розширеному засіданні кафедри економіки та підприємництва ім. проф. І.М. Брюховецького за участі студентського активу та стейкхолдерів протокол №11 від 16.03.2023 р.

Начальник навчального відділу

Наталія КОЛОДНЕНКО

Т.в.о. завідувачки відділу якості, ліцензування
та акредитації

Олена РИБИНА

Проректор з науково-педагогічної
та навчальної роботи, д.е.н., професор

Ігор КОВАЛЕНКО

Схвалено на засіданні вченої ради факультету економіки і менеджменту
від 21 березня 2023 р., протокол № 8

Голова вченої ради факультету
Економіки і менеджменту
д.е.н., професор

Маргарита ЛИШЕНКО

ПЕРЕДМОВА

Найголовнішим завданням сучасного бізнесу є пошук новітніх способів задоволення запитів ринку, забезпечення ефективного управління матеріальними і нематеріальними ресурсами, формування у працівників підприємницького типу мислення та активне впровадження в ділову практику інструментів стратегічного управління. Визначальна роль у вирішенні цього завдання належить підприємцям нової формації.

За освітньо-професійною програмою «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» здійснюється підготовка фахівців високого професійного рівня, наділених підприємницькими здібностями, здатних використовувати новітні технології в управлінні задля створення і розвитку власної справи та зростання її ринкової вартості, поширювати підприємницьку поведінку в бізнес-організаціях різних форматів.

Основні завдання програми: розкрити «секрети» підприємницького вміння використовувати власні переваги, розвиваючи інноваційне мислення, застосовуючи сучасні технології, формуючи організаційні компетенції та динамічні здатності в компаніях різних типів та організаційно-правових форм; сформувати у слухачів системне сприйняття та надати дієві інструменти комплексного вирішення проблем розвитку сучасного бізнесу; забезпечити компетенції в сфері підготовки та обґрунтування стратегічних рішень, а також їх перенесення на операційний рівень діяльності суб'єктів підприємницької діяльності.

Фахова експертиза проведена зовнішніми стейкхолдерами:

1. Сергій ЧЕХОВ – д.е.н., старший науковий співробітник, директор Дослідної станції ефіроолійних та малопоширених сільськогосподарських культур Національної академії аграрних наук України, м. Запоріжжя.

2. Олександр ВАЩУК – комерційний директор ТОВ «Світанок» с. Китайгородка, директор ФГ «Ващук Василь Олександрович», смт. Томаківка.

3. Наталія ГОНЧАРЕНКО (провідний економіст ПрАТ «МХП», м. Київ).

**1.Профіль освітньої програми
з «Підприємництва, торгівлі та біржової діяльності»
спеціальності 076 «Підприємництво та торгівля»**

1 – Загальна інформація	
Повна назва вищого навчального закладу та структурного підрозділу	Сумський національний аграрний університет, факультет економіки і менеджменту, кафедра економіки та підприємництва ім. проф. І.М. Брюховецького
Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації мовою оригіналу	Магістр з підприємництва, торгівлі та біржової діяльності
Тип диплому та обсяг освітньої програми	Диплом магістра, одиничний, 90 кредитів ЄКТС, термін навчання 1,4 роки 50 кредитів ЄКТС, що спрямовані на виконання стандарту
Наявність акредитації	Акредитаційна комісія України, сертифікат: серія НД №1982126 до 01.07. 20 27 року
Цикл / рівень	НРК України – 7 рівень, FQ-EHEA – другий цикл, EQF-LLL – 7 рівень
Передумови	Особа має право здобувати ступінь магістра за умови наявності ступеня бакалавра (освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліста) за будь-яким напрямом (спеціальністю). Вимоги до вступників визначаються Правилами прийому на освітньо-професійну програму магістра.
Мови викладання	Українська
Термін дії освітньої програми	до 31.12.2024 року
Інтернет адреса постійного розміщення опису освітньої програми	http://www.snau.edu.ua
2 – Мета освітньої програми	
Підготовка висококваліфікованих та конкурентоспроможних фахівців у сфері підприємництва, торгівлі та біржової діяльності, здатних виконувати аналітичні та прогностичні розрахунки у своїй предметній діяльності, що покликане сприяти ефективному управлінню підприємницькими структурами в умовах динамічних соціально-економічних перетворень аграрного сектору, зокрема	
3- Характеристика освітньої програми	
Предметна область (галузь знань, спеціальність)	07 Управління та адміністрування 076 Підприємництво та торгівля
Основний фокус освітньої програми та спеціалізації	Підготовка фахівців високого рівня до організаційно-управлінської, аналітичної та науково-дослідної діяльності в області підприємництва, торгівлі та біржової діяльності з урахування сучасних вимог соціально-економічного розвитку аграрного сектору економіки, світових тенденцій та загальноєвропейських цінностей. Ключові слова: підприємництво, бізнес, аграрний бізнес, торгівля

<p>Опис предметної області</p>	<p>Об'єкти вивчення: діяльність підприємницьких/торговельних структур з виробництва та обігу товарів і послуг, що здійснюється з метою забезпечення їх ефективного управління та сталого розвитку.</p> <p>Цілі навчання: підготовка фахівців, здатних розв'язувати складні задачі та вирішувати проблемні завдання у сфері підприємництва та торгівлі або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій в умовах невизначеності, в тому числі, в аграрному секторі економіки</p> <p>Теоретичний зміст предметної області: теоретико-методологічні, науково-методичні та прикладні засади підприємницької, торговельної та біржової діяльності, що забезпечують прийняття обґрунтованих професійних рішень.</p> <p>Методи, методики та технології: система інноваційних методів, професійних методик та технологій управління.</p> <p>Інструменти та обладнання: інформаційно-комунікаційні системи, прилади та обладнання (комп'ютерна техніка, пакети прикладних програм, програмні продукти тощо).</p>	
<p>Академічні права випускників</p>	<p>Продовження освіти за третім (освітньо-науковим) рівнем вищої освіти.</p> <p>Набуття додаткових навичок в системі післядипломної освіти.</p>	
<p>Особливості програми</p>	<p>Програма передбачає оптимальне поєднання змісту теоретичної та практичної підготовки, що дозволяє майбутнім фахівцям набути необхідних знань та навичок з економічних процесів та закономірностей функціонування і розвитку підприємництва, організації торгівлі та біржової діяльності. Програма орієнтована на глибоку професійну підготовку, що передбачає опанування циклу сучасних дисциплін, покликаних забезпечити формування базових професійних компетенцій з урахуванням новітніх досягнень економічних знань у сфері підприємництва, торгівлі та біржової діяльності. Окремі складові програми націлені на формування сучасних знань та вмінь щодо ведення бізнесу на принципах соціальної відповідальності та етичних норм, що є невід'ємними складовими довгострокових стратегій успіху усіх суб'єктів господарювання в сучасних умовах. Програма містить компоненту, націлену на формування теоретичних знань методології та організації наукових досліджень, що інтегрується є індивідуальними науковими дослідженнями, які реалізуються шляхом участі у семінарах, конференціях, публікаціях у наукових журналах і збірниках наукового профілю</p>	
<p>Обсяг кредитів ЄКТС, необхідний для здобуття другого (магістерського) ступеня вищої освіти</p>		
<p>Обсяг освітньої програми у ЄКТС</p>	<p>- освітньо-професійна програма 90 кредитів ЄКТС; - термін навчання – 1 рік 4 місяці</p>	
<p>4– Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання</p>		
<p>Придатність до працевлаштування</p>	<p>Назва і шифр професійної групи</p>	<p>Професійна назва роботи (посада)</p>
	<p>12. Керівники підприємств, установ та організацій</p>	
	<p>1231. Керівники адміністративних підрозділів</p>	<p>1231. Директор комерційний 1231. Заступник начальника відділу 1231. Провідний спеціаліст 1231. Начальник лабораторії техніко-економічних досліджень</p>

	13. Керівники малих підприємств без апарату управління	
	1312. Керівники малих підприємств без апарату управління в сільському господарстві	1312. Керівник представництва 1312. Керівник відділу асортименту та якості товарів у підприємствах торгівлі 1312. Керівник підрозділів у складському господарстві 1312. Керівник підрозділів у комерційному обслуговуванні
	24. Професіонали в галузі підприємництва та торгівлі	
	241. Професіонали в сфері державної служби, аудиту, бухгалтерського обліку, праці та зайнятості, маркетингу, ефективності підприємництва, раціоналізації виробництва та інтелектуальної власності	2413 Професіонали, зайняті роботою з цінними паперами 2413.2 Професіонали у сфері біржової діяльності 2413.2 Професіонал з управління активами
	2419 Професіонали у сфері державної служби, маркетингу, ефективності господарської діяльності, раціоналізації виробництва, інтелектуальної власності та інноваційної діяльності	2419.2. Професіонали у сфері маркетингу, ефективності господарської діяльності, раціоналізації виробництва, інтелектуальної власності та інноваційної діяльності
		2419.2. Економіст зі збуту 2419.2. Консультант з ефективності підприємництва 2419.2 Фахівець з публічних закупівель 2419.2 Фахівець з ефективності підприємництва 2419.2 Фахівець із сертифікації 2419.2 Фахівець із стандартизації 2419.2 Фахівець із сертифікації, стандартизації та якості
		2433.2 Аналітик консолідованої інформації 2441.2 Аналітик з комерційної діяльності 2441.2 Консультант з комерційних питань 2441.2 Аналітик з інвестицій 2441.2. Фахівець з методів розширення ринків збуту
Подальше навчання	Випускник має право на продовження навчання за наступним (третім) освітньо-науковим рівнем вищої освіти, що відповідає 9 рівню НРК	
5– Викладання та оцінювання		

Викладання та навчання	Студентоцентроване проблемно-орієнтоване навчання, самонавчання через електронне середовище навчального процесу Сумського національного аграрного університету на базі використання платформи Moodle, навчання на основі досліджень. Навчальний процес базується на використанні сучасних інтерактивних методів навчання, проблемних лекцій та лекцій-візуалізацій, кейс-методів, семінарів-дискусій, презентацій-обговорень, колоквиумів та диспутів. Також передбачена самостійна робота з можливістю консультацій з викладачем, індивідуальні заняття, проектна робота
Оцінювання	За освітньою програмою передбачені: формативне (письмові та усні коментарі й настанови викладачів у процесі навчання, формування навичок самооцінювання, залучення студентів до оцінювання роботи один одного) та сумативне (письмові іспити з навчальних дисциплін, підсумкове оцінювання поточної роботи в межах освітнього компонента (модуля) чи освітньої програми в цілому, захист звітів з практики, захист курсових робіт (проектів), прилюдний захист кваліфікаційної роботи магістра, оцінювання, що визначає рівень досягнення очікуваних програмних результатів навчання) види оцінювання
Державна атестація	Державна атестація – здійснюється у вигляді публічного захисту кваліфікаційної роботи
Вимоги до кваліфікаційної роботи магістра	Кваліфікаційна робота, з одного боку, носить узагальнюючий характер, оскільки є своєрідним підсумком підготовки здобувача вищої освіти, а з іншого – самостійним оригінальним науковим дослідженням магістерського рівня, у розробці якого зацікавлені підприємства, а сам студент, при цьому, упорядковує, на власний розсуд, накопичені наукові факти та доводить їх наукову цінність або практичну значимість. У кваліфікаційній роботі не допускається академічного плагіату, фабрикації та фальсифікацій і вона має бути оприлюднена в репозиторії закладу вищої
6 – Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність (ІК)	Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у галузі підприємництва, торгівлі та/або біржової діяльності або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій за невизначених умов і вимог.
Загальні компетентності (ЗК)	ЗК 1. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації. ЗК 2. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми. ЗК 3. Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети. ЗК 4. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності). ЗК 5. Визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків.

<p>Фахові компетентності спеціальності (ФК)</p>	<p>СК 1. Здатність розробляти та реалізовувати стратегію розвитку підприємницьких, торговельних та/або біржових структур. СК 2. Здатність проводити оцінювання продукції, товарів і послуг в підприємницькій, торговельній та/або біржовій діяльності СК 3. Здатність до ефективного управління діяльністю суб'єктів господарювання в сфері підприємництва, торгівлі та/або біржової діяльності. СК 4. Здатність до вирішення проблемних питань і прийняття управлінських рішень у професійній діяльності. СК 5. Здатність до ініціювання та реалізації інноваційних проектів в підприємницькій, торговельній та/або біржовій діяльності.</p>
---	---

7– Програмні результати навчання

- ПРН 1. Вміти адаптуватися та проявляти ініціативу і самостійність в ситуаціях, які виникають в професійній діяльності.
- ПРН 2. Визначати, аналізувати проблеми підприємництва, торгівлі і біржової діяльності та розробляти заходи щодо їх вирішення.
- ПРН3. Вміти розробляти заходи матеріального і морального заохочення та застосовувати інші інструменти мотивування персоналу й партнерів для досягнення поставленої мети.
- ПРН 4. Застосовувати бізнес-комунікації для підтримки взаємодії з представниками різних професійних груп.
- ПРН 5. Вміти професійно, в повному обсязі й з творчою самореалізацією виконувати поставлені завдання у сфері підприємництва, торгівлі та/або біржової діяльності.
- ПРН6. Вміти розробляти та впроваджувати заходи для забезпечення якості виконуваних робіт і визначати їх ефективність.
- ПРН 7. Визначати та впроваджувати стратегічні плани розвитку суб'єктів господарювання у сфері підприємництва, торгівлі та/або біржової діяльності.
- ПРН 8. Оцінювати продукцію, товари, послуги, а також процеси, що відбуваються в підприємницьких, торговельних та/або біржових структурах, і робити відповідні висновки для прийняття управлінських рішень.
- ПРН9. Розробляти і приймати рішення, спрямовані на забезпечення ефективності діяльності суб'єктів господарювання у сфері підприємницької, торговельної та/або біржової діяльності.
- ПРН 10. Вміти вирішувати проблемні питання, що виникають в діяльності підприємницьких, торговельних та/або біржових структур за умов невизначеності та ризиків.
- ПРН11. Впроваджувати інноваційні проекти з метою створення умов для ефективного функціонування та розвитку підприємницьких, торговельних та/або біржових структур.
- ПРН 12. Визначати, аналізувати проблеми підприємництва в аграрній сфері та розробляти заходи щодо їх вирішення

8 – Ресурсне забезпечення реалізації програми

Кадрове забезпечення	<p>Реалізацію освітньо-професійної програми з Підприємництво, торгівля та біржова діяльність здійснюють висококваліфіковані науково-педагогічні працівники закладу вищої освіти зі стажем роботи не менше 10 років. Всі вони є штатними співробітниками Сумського національного аграрного університету, мають науковий ступінь та/або вчене звання, а також підтверджений рівень наукової і професійної активності.</p> <p>З метою підвищення практичної спрямованості навчального процесу до викладання окремих курсів та проведення тематичних лекційних занять залучаються провідні вітчизняні та закордонні фахівці у сфері підприємництва та торгівлі</p>
Матеріально-технічне забезпечення	<p>Забезпеченість навчальними приміщеннями, комп'ютерними робочими місцями, мультимедійним обладнанням відповідає потребі. Наявна вся необхідна соціально-побутова інфраструктура, кількість місць у гуртожитках відповідає вимогам.</p> <p>Для реалізації освітньо-професійної програми на факультеті економіки і менеджменту є спеціалізовані навчально-тренінгові та комп'ютерні лабораторії, обладнані необхідним устаткуванням та програмним забезпеченням (програмний комплекс Diamond FMS, Мастер Тест). Для забезпечення навчального процесу використовуються такі пакети прикладних програм (в т.ч. ліцензовані): Windows 7, 10 та ін., Office 2010, 2010 Profesional та ін., Opera, FireFox, Google Chrome, KAV 10.0, Adobe Acrobat Reeder, Total Commander, Picasa, WinRAR, MS Project, Visual C++, Java, MathCAD, MathLab, Kompas, AutoCAD, Statistika, Workbench, R program, Agmemod.</p>
Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	<p>Офіційний веб-сайт СНАУ http://www.snau.edu.ua містить інформацію про освітні програми, навчальну, наукову і виховну діяльність, структурні підрозділи, правила прийому, міжнародне співробітництво, практику та працевлаштування, контакти та ін. Усі зареєстровані в СНАУ користувачі мають необмежений доступ до мережі Інтернет. Фонд наукової бібліотеки СНАУ містить понад 313 тис. примірників навчальної, наукової літератури та періодичних наукових видань. До електронного каталогу внесено понад 76700 записів. Створюються та використовуються електронні бази даних вторинної інформації – букіністичний каталог (понад 1100 записів), каталог дисертацій (363 записи), каталог авторефератів (2585 записів) тощо. Створено електронну картотеку книгозабезпечення. Читальний зал забезпечений бездротовим доступом до мережі Інтернет. Усі ресурси бібліотеки доступні через сайт університету: http://libraryhttp://snau.edu.ua.</p> <p>Освітні компоненти курсу підготовки за освітньо-професійною програмою забезпечені конспектами лекцій, методичними рекомендаціями щодо проведення практичних занять та самостійної роботи, щодо проходження фахового стажування та переддипломної практикИ, а також настановами та правилами підготовки кваліфікаційної роботи магістра.</p>
9- Форми атестації здобувачів другого (магістерського) ступеня вищої освіти	
Форми атестації здобувачів вищої освіти	Атестація здобувачів вищої освіти відбувається шляхом захисту кваліфікаційної роботи, відповідно до освітньо-професійної програми, на відкритому засіданні Екзаменаційної комісії

<p>Вимоги до кваліфікаційної роботи (за наявності)</p>	<p>Кваліфікаційна робота передбачає постановку та вирішення складного спеціалізованого завдання з практичною складовою в економічній сфері, що потребує досліджень та/або інновацій і характеризується невизначеністю умов та вимог.</p> <p>Кваліфікаційна робота не повинна містити академічного плагіату, фальсифікацій та надмірного переписування матеріалів без зазначення авторських прав чи/або походження. Доступ до матеріалів кваліфікаційних робіт забезпечується засобами репозиторію закладу вищої освіти. Оприлюднення кваліфікаційних робіт, що містять інформацію з обмеженим доступом, здійснюється у відповідності до вимог чинного законодавства.</p>
<p>10– Академічна мобільність</p>	
<p>Національна кредитна мобільність</p>	<p>На основі двосторонніх договорів між Сумським національним аграрним університетом та університетами України економічного напрямку підготовки здобувачів вищої освіти</p>
<p>Міжнародна кредитна мобільність</p>	<p>На основі двосторонніх договорів між Сумським національним аграрним університетом та іноземними навчальними закладами-партнерами</p>
<p>Навчання іноземних здобувачів вищої освіти</p>	<p>Можливе після підтвердженого засвоєння курсу української мови</p>

ПЕРЕЛІК ДИСЦИПЛІН ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

Спеціальність 076 Підприємництво та торгівля»

ОС «Магістр»

Перелік компонентів освітньо-професійної програм

Код н/д	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові проекти (роботи), практики, кваліфікаційна робота)	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
Обов'язкові компоненти ОП			
ОК 1	Методологія наукових досліджень та підтримання принципів академічної доброчесності	5	іспит
ОК 2	Конфліктологія та психологія управління	5	залік
ОК 3	Соціальна відповідальність	5	іспит
ОК 4	Управління стартап проектами	5	залік
ОК 5	Економічний аналіз і прогнозування розвитку підприємства	5	іспит
ОК 6	Інноваційний розвиток бізнесу	5	іспит
ОК 7	Мотиваційний механізм підприємства	5	іспит
ОК 8	Конкурентоспроможність бізнесу	5	іспит
ОК 9	Аграрний бізнес і світова продовольча безпека	5	іспит
ОК10	Стратегія бізнесу	5	іспит
Загальний обсяг обов'язкових компонент:		50	
Вибіркові компоненти ОП			
ВК 1	Вибіркова дисципліна 1	5	залік
ВК2	Вибіркова дисципліна 2	5	залік
ВК 3	Вибіркова дисципліна 3	5	залік
ВК4	Вибіркова дисципліна 4	5	залік
ВК 5	Вибіркова дисципліна 5	5	залік
Загальний обсяг вибірових компонент:		25	
Практична підготовка			
ОК11	Фахове стажування	3	
ОК12	Переддипломна практика	2	
ОК13	Підготовка кваліфікаційної роботи і атестація здобувачів вищої освіти	10	
Загальний обсяг практичної підготовки		15	
ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ		90	

**Перелік дисциплін за вибором студента – 2023-2024 навчальний рік
ОПП Підприємництво, торгівля та біржова діяльність ОС Магістр**

Компонента	Семестр	Назва дисципліни	
BK1	3	Методи емпіричних і соціальних досліджень	5/150/залік
		Сучасні інформаційні технології візуалізації даних	
		Глобальна та національна безпека	
		Соціально-етичний маркетинг	
		Мотиваційний механізм та лідерство в команді	
		Поведінкові фінанси	
		Інформаційна безпека та захист даних	
BK2	2	Інформаційні системи та технології прикладного і наукового дослідження кафедра за спеціальністю (крім ОП 071 «Облік і оподаткування» та ОП 073 «Менеджмент організацій і адміністрування» за другим (магістерським) рівнем вищої освіти)	5/150/залік
		Цифрові фінанси	
		Аграрна політика	
		Ділова іноземна мова (можливий вибір лише для ОПП «Адміністративний менеджмент», ОПП «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»)	
		Інтелектуальна власність	
		Аудит адміністративної діяльності	
BK 3	3	Маркетинг відносин	5/150/залік
		Управління проектами	
		Глобальна економіка	
		Комунікативний менеджмент	
		Бюджетні процеси та закупівлі	
		Оцінювання та облік цілісних майнових комплексів	
		Місцевий бізнес і підприємництво	
BK4	3	Соціальна економіка	5/150/залік
		Бізнес економіка	
		Електронна комерційна діяльність	
		Технології електронного бізнесу	
BK5	3	Маркетинговий менеджмент	5/150/залік
		Економіка і організація біржової діяльності	
		Економіка і організація малого бізнесу	
		Європейський бізнес та корпоративні стратегії	
Загальний обсяг вибіркового компонента			25

12 Перелік нормативних документів

- Закон України від 01.07.2014 р. № 1556-VII «Про вищу освіту» [Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>];
- Закон України від 05.09.2017 р. «Про освіту» – [Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>];
- Постанова Кабінету Міністрів України від 29.04.2015 р. № 266 «Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти» [Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/266-2015-п>];
- Постанова Кабінету Міністрів України від 23.11.2011 р. № 1341 «Про затвердження Національної рамки кваліфікацій» [Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-п>];
- Національний класифікатор України: «Класифікація видів економічної діяльності» ДК 009: 2010 [Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua/>];
- Національний класифікатор України: «Класифікатор професій» ДК 003: 2010 ДК 003:2010 [Режим доступу: <http://www.dk003.com>].

Інші рекомендовані джерела

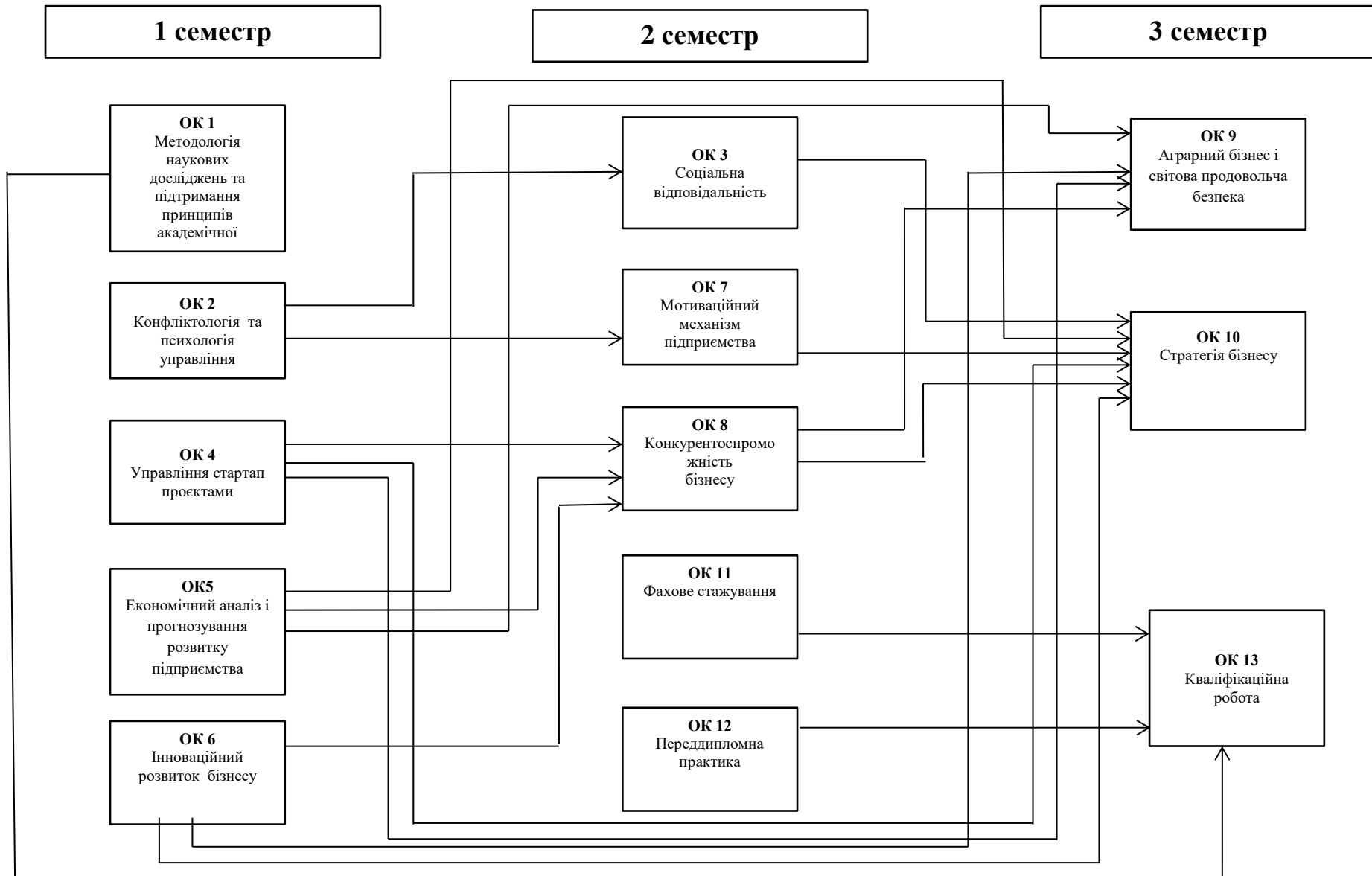
- Стандарти і рекомендації щодо забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти (ESG) [Режим доступу: http://ihed.org.ua/images/doc/04_2016_ESG_2015.pdf];
- International Standard Classification of Education (ISCED 2011): UNESCO Institute for Statistics [Режим доступу: <http://www.uis.unesco.org/education/documents/isced-2011-en.pdf>];
- ISCED Fields of Education and Training 2013 (ISCED-F 2013): UNESCO Institute for Statistics [Режим доступу: <http://www.uis.unesco.org/Education/Documents/isced-fields-of-education-training-2013.pdf>];
- Методичні рекомендації щодо розроблення стандартів вищої освіти, затверджені наказом Міністерства освіти і науки України від 01.06.2016 р. № 600 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 01.10.2019 р. № 1254, схвалені сектором вищої освіти Науково-методичної ради Міністерства освіти і науки України (протокол № 3 від 21 червня 2019 р.);
- Розроблення освітніх програм. Методичні рекомендації [Режим доступу: http://ihed.org.ua/images/doc/04_2016_rozroblennya_osv_program_2014_tempus-office.pdf];
- Національний освітній глосарій: вища освіта [Режим доступу: http://ihed.org.ua/images/doc/04_2016_glossariy_Visha_osvita_2014_tempus-office.pdf];
- Розвиток системи забезпечення якості вищої освіти в Україні: інформаційно-аналітичний огляд [Режим доступу: http://ihed.org.ua/images/doc/04_2016_Rozvitok_sisitemi_zabesp_yakosti_VO_UA_2015.pdf];
- Європейська кредитна трансферна накопичувальна система: Довідник користувача [Режим доступу: http://ihed.org.ua/images/doc/04_2016_ECTS_Users_Guide-2015_Ukrainian.pdf];
- EQF-LLL – European Qualifications Framework for Life long Learning [Режим доступу: https://ec.europa.eu/ploteus/sites/eac-eqf/files/brochexp_en.pdf];

- QF-EHEA – Qualification Framework of the European Higher Education Area [Режим доступу: <http://www.ehea.info/article-details.aspx?ArticleId=67>];
- TUNING (для ознайомлення зі спеціальними (фаховими) компетентностями та прикладами стандартів [Режим доступу: <http://www.unideusto.org/tuningeu/>].

Джерела внутрішнього користування

- Положення про організацію освітнього процесу в Сумському національному аграрному університеті, затверджене Рішенням вченої ради Сумського національного аграрного університету від 30.02.2015 р. URL: [https://snau.edu.ua/wp-content/uploads/2020/02/ Положення_2015_Організація-освітнього-процесу.pdf](https://snau.edu.ua/wp-content/uploads/2020/02/Положення_2015_Організація-освітнього-процесу.pdf)
- Концепція освітньої діяльності Сумського національного аграрного університету, схвалена Вченою радою університету 27 серпня 2015 року. URL: <https://drive.google.com/file/d/1MBO0pEuPCM2M20CWCsa0G3wkWrWRGcas/view>
- Кодекс академічної доброчесності Сумського національного аграрного університету, схвалений Вченою радою університету від 26.12.2017р. URL: http://docs.snau.edu.ua/documents/education/quality/kodeks_akadem_dobrochesnosti.pdf
- Положення про запобігання та виявлення академічного плагіату в Сумському НАУ, схвалене Вченою радою СНАУ 26.12.2017р. URL: http://docs.snau.edu.ua/documents/education/quality/polojennya_plagiat.pdf
- Положення про порядок перевірки академічних та наукових текстів на унікальність в Сумському національному аграрному університеті, схвалене Вченою радою СНАУ 15.10.2019р. URL: [https://snau.edu.ua/wp-content/uploads/2019/11/ ПОЛОЖЕННЯ_УНІКАЛЬНІСТЬ_СНАУ.pdf](https://snau.edu.ua/wp-content/uploads/2019/11/ПОЛОЖЕННЯ_УНІКАЛЬНІСТЬ_СНАУ.pdf)

Структурно-логічна схема
ОПН «ПІДПРИЄМНИЦТВО, ТОРГІВЛЯ ТА БІРЖОВА ДІЯЛЬНІСТЬ»
Другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю – 076 «Підприємництво та торгівля»

**4. Матриця відповідності програмних компетентностей
компонентам освітньої програми**

	ОК 1	ОК 2	ОК 3	ОК 4	ОК 5	ОК 6	ОК 7	ОК 8	ОК 9	ОК 10	ОК 11	ОК 12	ОК 13
ІК	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ЗК1								+		+			
ЗК2				+				+		+	+	+	+
ЗК3			+				+	+		+			
ЗК4		+									+	+	
ЗК5				+		+					+	+	+
СК1			+			+		+		+			
СК2					+						+	+	+
СК3				+		+			+				
СК4		+	+										
СК5				+		+					+	+	+

**5. Матриця забезпечення програмних результатів навчання (ПРН)
відповідними компонентами освітньої програми**

	ОК 1	ОК 2	ОК 3	ОК 4	ОК 5	ОК 6	ОК 7	ОК 8	ОК 9	ОК 10	ОК 11	ОК 12	ОК 13
ПРН1						+		+		+			
ПРН2	+				+						+	+	+
ПРН3			+	+			+						
ПРН4		+									+	+	
ПРН5				+		+					+	+	+
ПРН6				+						+			
ПРН7				+						+			
ПРН8									+				
ПРН9	+							+		+			
ПРН10			+								+	+	+
ПРН11				+		+		+					
ПРН12									+				+